

Boffen: Ja, efter at vi nu have hørt den mærkelige Overensstemmelse mellem det ærede 3de Medlem for 9de Kredts (Estrup) og det ærede 4de Medlem for Kjøbenhavn (Det. Hansen), efter at vi have hørt en saadan Overensstemmelse mellem Mænd, som jeg vel maa sige danne Ovipunkterne her i Salen, skønner jeg deraf, at der ikke er meget Haab om, at Bestemmelsen om Statsgaranti i Forslagets § 3 skal blive vedtaget her i Tinget. Men jeg antager alligevel, at det kan være rigtigt, at vi, som holde derpaa, fremstille de Grunde, vi have, ogsaa af Hensyn til den Vælgerbefolkning, som er ude i Landet, og som venter sig, og i den senere Tid i Særdeleshed har ventet sig, noget ganske særligt netop ud af denne Statsgaranti.

Det ærede 4de Medlem for Kjøbenhavn (Det. Hansen) har i de senere Møder, vi have haft, brugt nogle ganske mærkelige Ytringer over for Landhøststanden. Da Tale var om at give en Lettelse af Hartkornskatten, ytrede det ærede Medlem, at det var en Almisje. 3 Dag fik vi at høre et lidt mildere Udtryk, at det var en Gave, og til sidst hørte vi ogsaa det Udtryk, som ogsaa blev brugt af det ærede Medlem for 9de Kredts (Estrup), at det, der her var Tale om, var en almindelig Selvfylldnerkaution. Ja, jeg ved godt, at mange ere saa angit for dette Udtryk, at man rundt omkring i Landet hører Folk være saa ængstelige for at være Selvfylldnerkautionister, saa at de sige: vi ville aldrig skrive under som Selvfylldnerkautionister. Og naar det ærede Medlem har brugt dette Udtryk, er det naturligt, fordi han ved, at naar det virkelig forholder sig saaledes, at det var en Selvfylldnerkaution for Staten, vilde det i manges Øjne have et mistænkeligt Skær, idet det jo ganske vist var en meget mislig Ting, dersom Staten skulde være Selvfylldnerkautionist for alle de Grundejere og Hartkornsejere, der ere i Landet. Jeg tror imidlertid slet ikke, at det forholder sig saaledes. Skal der være Tale om Selvfylldnerkaution, er jeg snarere tilbøjelig til at vende det om og sige, at det er de danske Grundejere, som ere Selvfylldnerkautionister for Staten. Jeg gad nok set, hvad Kredit Staten vilde have over for Udlandet, dersom den ikke havde alle de danske Grundejere i Ryggen. Jeg antager, at den Virksomhed her til Lands, som staber Statens Kredit udadtil, er først og fremmest vort Landbrug. Vi se — og det kender man jo i Udlandet lige saa godt, som vi kende det i Indlandet — at den Overstudsudførelse, som Landbruget frembringer, er godt og vel 100 Mill. Kr. Selv om vi trække alt det,

vi indføre, af Landbrugsprodukter fra, saa vi godt og vel en aarlig Overstudsudførelse af 100 Mill. Kr. Naar vi se paa, hvad de andre Samsundsklasser her i Landet, hvad Industri, hvad Haandværk bringe ind ved Udførsel, saa er det jo fuldstændig forvindende. Det er nogle ganske saa Millioner paa nogle ganske saa Omraader, Handster og Karduspapir. Vi kunne saa lidt ind ad den industrielle Vej, medens vi her til Lands forbruge langt, langt mere end det, vort Haandværk og Industri kunne frembringe. Den Omstændighed, at det danske Landbrug nu i en lang Arrække har kunnet frembringe en saa stor Eksport, omkring 100 Mill. Kr. om Aaret, den mener jeg, er det, der giver den danske Stat Kredit over for Udlandet. Og dersom det skulde gaa tilbage i vort Landbrug, som er vort Hovederhverv, skulde det virkelig i nogen væsentlig Grad gaa tilbage, skulde vi i Stedet for at kunne sælge for 100 Mill., bringes ned paa maaste kun at sælge for 20 eller 10 Mill., gad jeg se, hvor stor Kredit den danske Stat fik udadtil. Skulde nemlig den danske Stats Kredit bygges paa den Industri og det Haandværk, vi have her i Landet, en Industri og et Haandværk, som paa mange Maader er opammet ved Hjælp af Beskyttelse, som navnlig det danske Landbrug maa bære sin betydelige Part af, naar vi ikke havde andet at støtte Statens Kredit med, tror jeg rigtignok, den vilde synke ganske betydeligt. — Jeg mener derfor, at det, der maa spørges om, naar man skal underskrive som Selvfylldnerkautionist, det er: hvilken Sikkerhed kan den yde, som begærer Underkriften? Og der mener jeg, at den Sikkerhed, det danske Landbrug kan yde, er, havde jeg nær sagt, selve Statens Sikkerhed. Jeg er tilbøjelig til at sige som Ludvig XIV., der sagde de dristige Ord: "Jeg er Staten". Jeg er tilbøjelig til at sige, at det danske Landbrug herhjemme er Staten; det er derpaa, det beror, om Staten faar nogen Kredit eller ikke. Og naar man nu stod over for at skulle underskrive som Selvfylldnerkautionist, og man kunde skønne, at den, man skulde favere for, var saa sikker som, omtrent sikrere end en selv, naar man paa en Maade skulde underskrive som Selvfylldnerkautionist for sig selv, saa vilde man dog ikke betænke sig. — Og er der noget sandt i det, jeg siger, at det danske Landbrug egentlig er vort Hovederhverv, saa kan jeg ikke se, at der vil være saa stor Risiko for Staten ved at overtage denne Selvfylldnerkaution. Vi maa se paa, at vore Kreditforeninger nu have bestaaet i fyrrethve eller nogle og fyrrethve Aar, at de i dette Tidrum aldeles ikke have lidt noget Tab